

Giardia

DIARREE BIJ KITTENS

Door: P.A.M. Overgaauw, Dierenarts-Specialist Veterinaire Microbiologie, Parasitoloog

De rol van Giardia-infecties

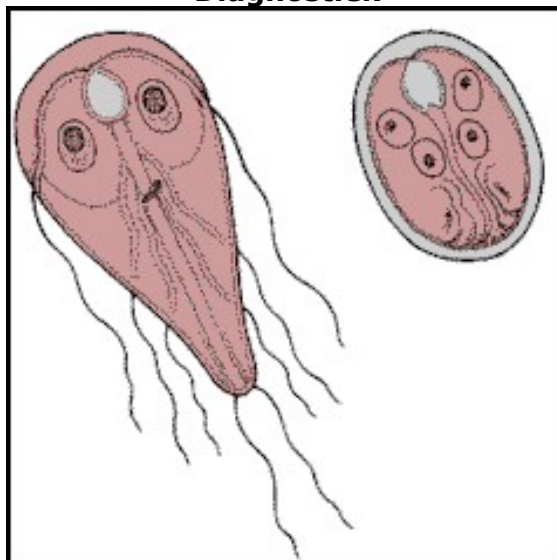
Inleiding

Wanneer groepen katten in dichtbevolkte situaties worden gehuisvest, zoals in catteries, kunnen infectieziekten en parasieten eerder problemen veroorzaken. Hoe groter het aantal dieren (overbevolking), des te groter wordt de kans dat stress een rol gaat spelen en de dieren gevoeliger worden voor infecties. Vooral parasieten, waarvan de eitjes direct besmettelijk zijn voor andere dieren, kunnen dan een rol gaan spelen. Hiervan is een eencellig zweepdiertje (protozo) *Giardia duodenalis* (ook *G. intestinalis* of *G. lamblia* genoemd) een voorbeeld. Deze parasiet bevindt zich in het maagdarmkanaal en veroorzaakt hier verstoringen bij de vertering en de absorptie van voedingsstoffen. Het darmepitheel wordt aangetast en er treedt diarree op. *Giardia* vermeerdert door tweedeling elke 12 uur en wordt 1 tot 2 weken na infectie weer uitgescheiden met de ontlasting in de vorm van zeer resistente cysten. De infectie vindt weer plaats door opname van deze cysten van plekken waar ontlasting mee in contact is gekomen.

Giardia-infecties

Men heeft de indruk dat er steeds vaker problemen met diarree in catteries worden gezien. De kans is groot dat dit wordt veroorzaakt door *Giardia*. In de literatuur wordt gemeld dat ongeveer 5% van de kattenpopulatie besmet is met *Giardia* (in Nederland 2%), maar dat dit percentage in catteries tot wel 10 keer hoger kan liggen! Het merendeel van de infecties verloopt symptomeloos, zoals bij oudere katten die weerstand hebben. Het zijn vooral de jonge dieren (kittens) die grote hoeveelheden stinkende, lichtgekleurde, waterige diarree kunnen produceren. Meestal chronisch, soms met afwisselende periodes. Vanzelfsprekend groeien deze dieren slecht en zijn ze gevoeliger voor luchtweginfecties. De verklaring voor het feit dat vooral de kittens klinische verschijnselen vertonen is omdat het immuunsysteem nog onvoldoende is ontwikkeld. Bij dieren die wel in staat zijn om weerstand op te bouwen, kan de infectie vanzelf verdwijnen.

Diagnostiek

Giardia wordt in de meeste gevallen niet gediagnosticeerd, omdat de cysten niet in de ontlasting zijn te vinden, tenzij er speciale kleuringstechnieken of diagnostische tests worden gebruikt. Soms kan men in verse diarree onder de microscoop nog bewegende parasieten vinden vlak voordat ze ingekapseld worden als cyste, maar deze worden ook vaak afwisselend of in kleine hoeveelheden uitgescheiden en daardoor gemist.

Het is daarom te adviseren om bij chronische diarree problemen in catteries, de ontlasting specifiek te laten onderzoeken in het laboratorium op Giardia. Bij voorkeur de ontlasting van meerdere dieren, zowel met als zonder diarree (mogelijke dragers), en afkomstig van drie opeenvolgende dagen.

Behandeling en preventie

Wanneer is aangetoond dat Giardia aanwezig is, is het beste advies om alle dieren te behandelen. Tegen de parasiet zijn metronidazol en fenbendazol werkzaam. Van metronidazol (Metrazol®, Stomorgyl®) is bekend dat het soms neurologische bijwerkingen kan veroorzaken in hoge doseringen of bij langdurige behandeling en er wordt geadviseerd om het niet aan drachtige of zogende dieren te geven. Om Giardia te bestrijden is een behandeling van meer dan 5 dagen noodzakelijk. Fenbendazol (Panacur Tabletten KH®) is een ontwormingsmiddel voor honden en katten waarvan ook werkzaamheid is aangetoond tegen Giardia. Er dient 3 dagen behandeld te worden in de geadviseerde dosering. Het geven van andere antibiotica is zelden noodzakelijk. Bovendien wordt het risico gelopen dat de normale bacterieflora in de darm ervan doodgaat, wat weer blijvende diarree tot gevolg heeft. Wanneer de lichamelijke toestand van het dier nog goed is kan een lichtverteerbaar dieet worden gegeven in kleine hoeveelheden verdeeld over de dag. Het meest eenvoudige is hiervoor een uitgebalanceerd hypo-allergeen dieetvoer te gebruiken (bij de dierenarts verkrijgbaar) dat weinig vet en lactose bevat en een juist gehalte aan voedingsvezel.

Naast behandeling van de dieren is het advies om veelvuldig de omgeving, voedselbakjes, ligbedjes, borstels en kattenbakken te reinigen en te desinfecteren. Nieuwe dieren of katten die terugkomen kunnen het beste in quarantaine blijven gedurende 6 weken. Tijdens deze periode kan dan enkele keren onderzoek van de ontlasting plaatsvinden. Eventueel kan er bij deze dieren standaard een behandeling tegen Giardia worden gegeven.

Giardia-infecties worden momenteel beschouwd als de meest voorkomende parasitaire infectie van mens en dier. Het wordt beschouwd als besmettelijk voor de mens (vooral kinderen), waar het ook kan leiden tot diarreeklachten. Het in acht nemen van hygiëne is daarom ook belangrijk.